

دور اول مذاکرات ایران و عمان

دور اول مذاکرات کمیته تجارت ترجیحی ایران و عمان در مسقط برگزار شد. به گزارش خبرگزاری مهر، مهدی ضیغمی، رئیس سازمان توسعه تجارت ضمن برگزاری اولین دور نشست مذاکرات کمیته تجارت ترجیحی جمهوری اسلامی ایران و سلطنت عمان گفت: روابط تجاری دو کشور در سال‌های اخیر رشد قابل توجهی را تجربه کرده است؛ از این رو توجه به انعقاد موافقتنامه تجارت ترجیحی بین دو کشور، برقراری پیوندهای نزدیک میان ایران و عمان در کلیه زمینه‌های اقتصادی و تجاری اهمیت و ضرورت ویژه‌ای دارد. رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران میزان مرادفات تجاری دو کشور در سال ۱۴۰۲ را به سابقه توصیف کرد و افزود: توافق تجارت ترجیحی بین دو کشور باهدف تقویت روابط اقتصادی و افزایش حجم مبادلات، ایجاد محیط امن تر جهت رشد پایدار تجارت، تسهیل متنوع‌سازی محصولات مبادله‌شده، تشویق رقابت‌بیشترین‌بناگاه‌ها و همچنین حذف موانع فراروی تجارت صورت می‌پذیرد.

هدف گذاری کاهش قاچاق کالا

کاهش ۲۰ درصدی قاچاق کالا و ارز در سال ۱۴۰۳ از سوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز هدف گذاری و ابلاغ شده است. به گزارش خبرگزاری مهر، مسعود امراللهی، مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی گفت: کاهش ۲۰ درصدی قاچاق کالا و ارز در سال ۱۴۰۳ از سوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز هدف‌گذاری و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شده است. وی قاچاق کالا در بخش کشاورزی را به معنای هدررفت منابع مالی دولت در قالب یارانه‌ها دانست و اظهار کرد: ورود و یا خروج غیررسمی کالا به تولیدکننده داخلی آسیب می‌زند ضمن آنکه مصرف‌کنندگان نیز ممکن است دچار مشکل شوند، زیرا کالاهای کشاورزی که به کشور قاچاق می‌شوند استانداردهای لازم بهداشتی و امنیتی را ندارند و ممکن است همراه با آن، بیماری‌های گیاهی و آفات وارد کشور شود. امراللهی تصریح کرد: کالاهایی که در کشور با برخورداری از یارانه دولتی برای رفاه حال مردم، ارزان تولید می‌شود، بیشتر در معرض قاچاق هستند.

الگوی کشت اعتبار می‌خواهد

اجرای مصوبه الگوی کشت به‌عنوان مهم‌ترین راهکار تنظیم بازار محصولات کشاورزی پس از گذشت ۵۰ سال در سال زراعی ۱۴۰۱ اجرا شد که با تخصیص اعتبارات لازم، به سبب دستیابی به خودکفایی محصولات اساسی امنیت غذایی تحقق می‌یابد. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، محمدعلی نیکبخت، وزیر جهاد کشاورزی گفت: از گذشته تاکنون به‌صورت سنتی نسل به نسل یک الگوی کشت به کشاورزان ما منتقل شده است و من در مواجهه با کشاورزان این را لمس می‌کنم حتی در زمین‌های خودشان برای کشت زیره، زعفران، چغندر قند و گندم اسم می‌گذارند، بنابراین کشاورزان ما الگوی کشت دارند، اما این وجود وزارت جهاد کشاورزی الگوی کشت را تدوین و بازنگری کرده و آمادگی اجرای آن را داریم. نیکبخت گفت: برای اجرای الگوی کشت و آنچه که ما هدف‌گذاری کرده‌ایم، نیازمند مشوق‌های قوی هستیم تا بتوانیم بدعت‌های گذشته و با کشت‌هایی که به‌عنوان یک الگو در بین کشاورزان جا افتاده را تغییر بدهیم و محصولات جدید را جایگزین کنیم.

تعمین تکلیف در مناظره آخر

ارزیابی مناظره اقتصادی جلیلی و پزشکیان در گفت‌وگو با مسعود نیلی، فرشاد مومنی، محمد تقی فیاضی

نمی‌توان انتظار اصلاح و کاهش سریع تورم را داشت

مسعود نیلی، اقتصاددان در گفت‌وگو با هم‌میهن چگونگی و روش‌های کنترل تورم را تحلیل کرده و می‌گوید: «بارها گفته شده که مسئله تورم به سه ناترازی مهم مالی باز می‌گردد. ناترازی بودجه، ناترازی بانکی و ورشکستگی صندوق‌های بازنشستگی. در واقع عدم توان مالی صندوق‌های بازنشستگی در بودجه‌های سالانه منعکس شده و ناترازی بودجه را بزرگ‌تر کرده است. از آنجا که تمام این ناترازی‌ها در رشد نقدینگی منعکس می‌شوند، لذا زمینه افزایش تورم را فراهم می‌کند.

از طرفی شرایط تحریم نیز درآمدهای دولت از محل نفت را کاهش داده و موجب ناترازی بزرگ‌تری شده است و همین مسئله تورم را در سال‌هایی که تحریم بیشتر شده، شدت بخشیده است. چنانکه ملاحظه می‌شود در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ درگیر تورم بالا بودیم. سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ تورم پایین آمده و روند مستمراً نزولی بوده ولی مجدداً از سال ۱۳۹۷ به بعد تورم افزایش پیدا کرده است. تورم سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ و تورم ۱۳۹۷ به بعد بر اثر تحریم بر اقتصاد باز می‌گردد که به مجموعه علل تورم مزمن در ایران اضافه شده است. در نتیجه پایین آوردن تورم در گرو اصلاح ناترازی‌های اصلی مالی در کنار رفع تحریم‌هاست.

امکان اصلاح این ناترازی‌ها نیز حتماً وجود دارد ولی زمان بر است. به سرعت نمی‌شود انتظار اصلاح و کاهش تورم را داشت. ضمن اینکه این اصلاح باید در کنار برداشته شدن تحریم باشد تا اساساً اصلاحات امکان‌پذیر باشد. در فضای متشنج خارجی این کار عملی نیست.

ما مدت زیادی است که از دوره اصلاحات موردی عبور کرده‌ایم و نیاز به مجموعه بزرگی از اصلاحات داریم. عملاً امکان اینکه یک مسئله را حل کنیم و بعد به

از سال پایه ۱۳۹۵ محاسبه کنیم بالاترین نرخ تورم سالانه ۸۰ سال اخیر به دست می‌آید.»

هر دو نامزد ریاست جمهوری تورم را مشکل مهمی در اقتصاد می‌دانند و هر دو بر ناترازی‌های بودجه‌ای و بانکی به‌عنوان علل پدید آمدن تورم اذعان می‌کنند. اما برنامه و روش آنها برای مقابله با تورم متفاوت است. سعید جلیلی راه کنترل تورم را حکمرانی ریالی می‌داند و معتقد است منابع ارزی باید افزایش پیدا کند و لسی در عین حال اعتقادی به رفع تحریم ندارد و می‌گوید راهی که شهید رئیسی رفت، درست بود. او جلوی هدررفت میلیاردها دلار در بودجه را گرفت و ما هم باید جلوی حیف و میل‌ها و مصارف غیرضروری را بگیریم. در حوزه قیمت‌گذاری جلیلی مخالف آزادسازی است و بر این اصل تأکید دارد که تثبیت قیمت‌ها الزامی است.

در مقابل پزشکیان عامل ایجاد تورم را دولت می‌داند که از جیب مردم پول برمی‌دارد. او قائل به رفع تحریم‌ها و افزایش ورودی‌های ارزی در قالب ورود منابع حاصل از صادرات و سرمایه‌گذاری خارجی است. او در مناظره آخر به سیاست مهم تک‌نرخ کردن ارز اشاره می‌کند. بدین ترتیب پرده از بخشی از برنامه‌های با اولویت بالای او برداشته می‌شود. پزشکیان پیش‌تر هم گفته بود که مدافع اقتصاد بازار است. در این مناظره هم بر سپردن کار به بازار آزاد تأکید کرد و مخالفت خود را با قیمت‌گذاری دستوری و تخصیص ارز ترجیحی به جز در موارد خاص مثل دارو و کالاهای اساسی اعلام کرد.

برای تحلیل خلاصه برنامه‌های اعلام‌شده دو طرف دو پرسش مهم را از کارشناسان اقتصاد پرسیدیم. در پرسش نخست به بررسی راه‌حل نامزدها برای مهار تورم و میزان کارایی روش‌ها پرداخته شد و در بخش دوم کارکرد موضوع کاندیداها در خصوص قیمت‌گذاری در اقتصاد مورد پرسش قرار گرفت. مسعود نیلی، اقتصاددان، فرشاد مومنی، اقتصاددان و عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد علامه طباطبائی، محمد تقی فیاضی، کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس به این پرسش‌ها پاسخ دادند.

مسعود نیلی:

ما مدت زیادی است که از دوره اصلاحات موردی عبور کرده‌ایم و نیاز به مجموعه بزرگی از اصلاحات داریم. عملاً امکان اینکه یک مسئله را حل کنیم و بعد به سراغ مسئله بعد برویم را نداریم. ما به یک مجموعه جامع و کاملی از اصلاحات نیاز داریم که به سرعت انجام شود و در این شرایط توالی اصلاحات نیز اهمیت زیادی پیدا می‌کند.

فرزانه طهرانی

دبیر گروه اقتصاد

گروه اقتصاد: مناظره آخر کاندیداهای ریاست جمهوری چهاردهم به جدلی تبدیل شد که به نظر می‌رسد نشأت گرفته از نتیجه مناظره قبلی باشد. سعید جلیلی در وقت اول بدون آنکه به پرسش مطرح‌شده از سوی مجری پاسخ دهد حملات خود را به مسعود پزشکیان آغاز کرد. آمده بود که ناکامی مناظره قبلی را جبران کند. از سخنان از پیش آماده شده و لرزش دستانش پیدا بود که تحت استرسی تحمیل شده از گفت‌وگو قبلی است.

مناظره آخر بیش از آنکه به طرح برنامه‌ها معطوف شود، به متهم کردن گذشت. شاخص‌های اقتصادی دوره‌های گذشته بارها به رخ کشیده شد و در پاره‌ای موارد به مغالطه‌های آماری انجامید که جریان‌های مدافع رقیب را تخریب کند. نمونه این مغالطه‌ها مرجع گرفتن تورم ماهانه به جای تورم سالانه بود تا نشان داده شود که دولت رئیسی توانسته نرخ تورم را به نصف برساند.

در مقابل کاندیدای رقیب نمودار تورم سالانه را مقابل دوربین گرفت تا این قیاس را نادرست بخواند. تورم سالانه براساس آنچه بانک مرکزی گزارش کرده است در سال ۱۳۹۶، ۹/۶ درصد، در سال ۱۳۹۷، ۳۱/۲ درصد، در سال ۱۳۹۸، ۴۱/۲ درصد، در سال ۱۳۹۹، ۴۷/۱ درصد، در سال ۱۴۰۰، ۴۶/۲ درصد، در سال ۱۴۰۱، ۴۶/۵ درصد و در سال ۱۴۰۲، ۴۷/۵ درصد بوده است. در این خصوص علی طیب‌نیا که به‌عنوان فرمانده اقتصادی تیم پزشکیان قبول

مسئولیت کرده، می‌گوید: «اگر

تورم سال ۱۴۰۲ را با استفاده

